

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ.
І.І.МЕЧНИКОВА
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНКИ
КУПАЛИ
(РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ)
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH (MOLDOVA)**

**XI Міжнародна науково-практична конференція
*«Управління проектами: проектний підхід в
сучасному менеджменті»***

МАТЕРІАЛИ

**XI Міжнародної науково-практичної конференції
фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців
Частина 2**

13-15 листопада 2020 р.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
кафедра менеджменту та маркетингу,
м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4*

ОРГАНІЗАТОРИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І.І.МЕЧНИКОВА
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНКИ КУПАЛИ
(РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ)
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH (MOLDOVA)**

**Матеріали публікуються за оригіналами, що подані авторами.
Претензії щодо змісту та якості матеріалів не приймаються.**

Редакційна колегія:

Ажаман І. А., д.е.н., проф.;
Рибак А. І., д.т.н., проф., академік;
Сахацький М.П., д.е.н., проф.

Технічний редактор та відповідальна за випуск:
Гронська М.В., к.е.н., доцент

Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті:
Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції фахівців,
магістрантів, аспірантів та науковців. – Одеса: ОДАБА. 2020. – 405с.

У збірнику наведені матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів, аспірантів та науковців «Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті». Матеріали призначено для студентів, викладачів, наукових працівників та фахівців у галузі управління проектами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради ОДАБА № 2 від 26 листопада 2020р.

ISBN 978-617-7900-30-5

УДК 005.8

Коваленко В.В.

*доктор економічних наук, професор
Одеський національний економічний університет*

Олійникова Т.О.

*Магістрант
факультету фінансів і банківської справи
Одеський національний економічний університет*

ЗАОЩАДЖЕННЯ НАСЕЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БАНКІВ

Заощадження домогосподарств відіграють важливу економічну роль. З одного боку, вони необхідні самим домогосподарствам як складова їх фінансового потенціалу, що підвищує купівельну спроможність і зміцнює фінансове забезпечення добробуту. З іншого боку, заощадження населення є джерелом формування інвестиційних ресурсів в економіку. Реалізація обох завдань одночасно можлива тільки за допомогою фінансових посередників, через використання послуг яких досягається не лише ефективність вкладення тимчасово вільних коштів, а й убезпечення заощаджень від ряду фінансових та нефінансових ризиків [1, с. 77-78].

Заощадження, які формуються населенням самостійно, без участі фінансових інститутів, утворюються в неорганізованій формі – готівка в національній та іноземних валютах та/або матеріальній (натуральній) формі (рис. 1).

Ефективне використання банківською системою покладених на неї функцій, серед яких першочергового значення в умовах нестійкого зовнішнього середовища набувають функції стимулювання економічного зростання, передусім потребує створення для цього відповідного ресурсного фундаменту. У даному контексті винятково важливого значення набуває завдання забезпечення банків фінансовими ресурсами необхідних обсягів та якості.

Як зазначає В. Коваленко, серед сучасних теорій вирізняється біхевіористська (поведінкова) економічна теорія, яка розглядає вплив психологічних феноменів на прийняття людьми економічних рішень.

Підтримуючи основні традиції класиків і кейнсіанців щодо важливості психологічних факторів під час здійснення економічної діяльності, вони не погоджуються з тезою про раціональну поведінку індивідуумів у кожній ситуації [2, с. 307].

Рис. 1 Організовані та неорганізовані форми розміщення заощаджень населення

Джерело: систематизовано авторами за матеріалами [3, с. 24]

Біхевіористи акцентують увагу на важливості таких факторів:

- самоконтроль, оскільки більшість людей має проблеми із самоконтролем; це унеможлиблює безпосереднє застосування теорії життєвого циклу – постійного доходу;
- складність проблеми оптимізації розподілу ресурсів упродовж життя; швидкі зміни розвитку економіки, системи соціального забезпечення,

фінансових ринків, освіти роблять неможливим орієнтування нинішнього покоління на досвід попереднього, а певних правил, яких потрібно було б дотримуватися, не існує [4, с. 84-86].

Роль заощаджень у формуванні фінансових ресурсів банків значною мірою диференціюється залежно від особливостей банківських систем. Досліджуючи диференціацію ролі заощаджень населення у формуванні фінансових ресурсів банків, можна констатувати, про їх від коштів фізичних осіб, розміщених на депозитних рахунках, що перебуває під впливом низки чинників (рис. 2).

Рис. 2 Чинники, що зумовлюють залежність фінансових ресурсів від заощаджень населення

Джерело: систематизовано авторами за матеріалами [5, с. 302]

Як видно з рисунку 2, залежність фінансових ресурсів від заощаджень населення перебуває в безпосередньому зв'язку з багатьма чинниками, найважливішими з яких, на наш погляд, є поточна кон'юнктура ринку кредитно-депозитних послуг, напрямок спеціалізації банків, ступінь розвитку ринку зовнішніх запозичень для банків (рефінансування, міжбанківські кредити

та облігаційні позички), рівень розвитку регіональної мережі філій і представництв банку та його активність у обслуговуванні населення; регіон розташування банку, рівень стабільності фінансової системи (зокрема, довіра населення до банків), стадія ділової активності в країні та стан нормативно-правового регулювання банківської діяльності.

Таким чином, слід підвести підсумки, щодо активізації залучення заощаджень населення для формування фінансових ресурсів банків.

У сучасній ринковій економіці банківська система виступає вагомим чинником забезпечення та підтримки стабільного економічного зростання, що знаходить свій прояв у підвищенні загальної ділової активності в країні, збільшенні виробництва товарів і послуг, зростанні обсягів зовнішньої торгівлі національних суб'єктів господарювання. Банківський сектор, реалізуючи функцію акумулювання внутрішнього інвестиційного потенціалу країни, через ефективний перерозподіл фінансових ресурсів має стимулювати підвищення ВВП та зростання життєвою рівня населення.

Ключовою передумовою для реалізації банківською системою функції стимулювання економічного зростання в країні є наявність у неї достатньої фінансової ресурсної бази, фундаментальним джерелом якої, у свою чергу, стають заощадження населення, залучені до банків у вигляді депозитів фізичних осіб.

На підставі узагальнення підходів до управління фінансовими ресурсами банків, для них, за необхідне удосконалювати систему депозитного менеджменту. Мета депозитного менеджменту банків полягає не в максимізації, а в оптимізації обсягу залучених депозитних ресурсів та їх узгодженні з ключовими цілями інших підсистем в контексті реалізації загально-банківської стратегії в цілому за критеріями вартості, строковості та ризику.

З метою забезпечення дієвості депозитного менеджменту, банкам за доцільне проводити виважену депозитну політику, а саме:

Постійний моніторинг, впровадження та підтримка ефективної депозитної політики дозволить підвищити надійність банків та розширить шляхи євроінтеграційних перетворень цілої банківської системи України.

Посилення захисту депозитних коштів фізичних осіб, через удосконалення та посилення жорсткості у питаннях законодавчого та нормативно-правового регулювання. Втілення у систему відкриття та обслуговування депозитних рахунків принципів простоти, надійності, доступності та лояльності. Посилення контролю щодо правдивості, своєчасності та доступності інформації про фінансовий стан банків через контролюючі та регулюючі органи банківської системи. Зміна підходу до якості обслуговування клієнтів через запровадження та оновлення сучасних нових інформаційних технологій у банківській сфері, а також підвищення кваліфікації працівників банків.

Список використаних джерел

1. Гудзь Т.П. Сучасні тенденції розвитку заощаджень українських домогосподарств із використанням банківських продуктів. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2019. № 3 (94). С. 77-87. DOI: <http://doi.org/10.37734/2409-6873-2019-3-8>.
2. Коваленко В.В. Заощадження населення у забезпеченні ресурсного потенціалу банків. *Evropský časopis ekonomiky a managementu*. 2019. Vol. 5. Issue 1. P. 305-313.
3. Ватаманюк О. З. Заощадження в економіці України: макроекономічний аналіз: Монографія. Л.: ЛНУ ім. І. Франка. 2007. 536 с.
4. Заславська О.І. Проблема трансформації організованих заощаджень домогосподарств в інвестиційні ресурси банків. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. Вип. 2 (48). С. 278-285.
5. Вядрова І.М., Добровольська І.О. Формування ресурсної бази банків на основі заощаджень населення: теоретичні аспекти та українські реалії. *Бізнес-Інформ*. 2015. № 9. 301-307.